

**КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО
АДМІНІСТРУВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ
БІЗНЕСОМ**

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ ТА БІЗНЕСУ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан

_____ доц. А. В. Стасишин
(підпис)
“ ____ ” _____ 2022 р.

**РОБОЧА
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОРГАНІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ КОРПОРАТИВНИМ
СЕКТОРОМ**

галузь знань: 28 «Публічне управління та адміністрування»

спеціальність: 281 «Публічне управління та адміністрування»

спеціалізація: «Публічне адміністрування та управління бізнесом»

освітній ступінь: бакалавр

форма навчання: денна

ЛЬВІВ 2022

Робоча програма навчальної дисципліни «Організація управління корпоративним сектором» для студентів за галуззю знань 28 «Публічне управління та адміністрування» спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» спеціалізації «Публічне адміністрування та управління бізнесом» освітнього ступеня бакалавр денної форми навчання

«31» серпня 2022 року – 20 с.

Розробник: Маліновська О.Я., доцент, к.е.н., доцент кафедри публічного адміністрування та управління бізнесом

**Розглянуто та ухвалено на засіданні кафедри публічного адміністрування та управління бізнесом
Протокол № 1 від «31» серпня 2022 р.**

Завідувачка кафедри _____ Комарницька Г.О.

**Розглянуто та ухвалено Вченою радою факультету управління фінансами та бізнесу
Протокол № 1 від «31» серпня 2022 р.**

© Маліновська О.Я., 2022 рік
© ЛНУ імені Івана Франка, 2022 рік

РОЗДІЛИ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ

РОЗДІЛ 1.	ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	4
РОЗДІЛ 2.	ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	6
РОЗДІЛ 3.	ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	7
РОЗДІЛ 4.	ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	7
РОЗДІЛ 5.	СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	9
РОЗДІЛ 6.	ГРАФІК РОЗПОДІЛУ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ	12
РОЗДІЛ 7.	КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН АУДИТОРНИХ ЗАНЯТЬ	
7.1	Календарно-тематичний план лекційних занять	13
7.2	Календарно-тематичний план семінарських (практичних, лабораторних) занять, заліків по модулях, контрольних робіт	16
7.3	Графік консультацій	16
РОЗДІЛ 8.	ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	16
РОЗДІЛ 9.	МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ	17
РОЗДІЛ 10.	МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	18
РОЗДІЛ 11.	МЕТОДИКИ АКТИВІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ	19
РОЗДІЛ 12.	РЕСУРСИ МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ	19
РОЗДІЛ 13.	ЗМІНИ І ДОПОВНЕННЯ ДО РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ	20

РОЗДІЛ 1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Автори досліджують різні сторони корпоративного управління та питання, пов'язані з пошуком ефективних механізмів управління корпоративними структурами.

В сучасних умовах корпоративне управління можна розглядати як складний комплекс пов'язаних між собою механізмів різної природи: організаційно-правових, економічних, мотиваційних, соціально-психологічних, кожен із яких має специфічний набір важелів, заходів, форм впливу на діяльність корпорації, що роблять її унікальним явищем.

Дисципліна «Організація управління корпоративним сектором» входить до складу дисциплін циклу професійної та практичної підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування», спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» спеціалізації «Публічне адміністрування та управління бізнесом».

Курс навчальної дисципліни має особливе значення і побудований на поєднанні теоретичного матеріалу і практичних ситуацій. В ньому розглядаються законодавчі аспекти функціонування акціонерного товариства, функції, повноваження та відповідальність керівного складу компанії, а також проблеми підвищення ефективності його функціонування.

Предмет навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни є принципи, методи та форми управління корпоративним сектором, насамперед акціонерними товариствами.

Мета навчальної дисципліни

Оволодіння студентами базовими знаннями з історії і практики управління системою керівних органів, що здійснюють управління корпоративним сектором, формування вміння вибору правильної стратегії її розвитку, залучення на вигідних умовах інвестицій, формування стійкого балансу інтересів акціонерів.

Основні завдання

Завданнями вивчення дисципліни є:

- сутності, завдань та інституційних основ корпоративного управління;
- практики корпоративного управління;
- методологічних основ та набуття навиків щодо ефективного впровадження системи корпоративного управління в діяльність органів влади і місцевого самоврядування;
- засвоєння студентами наукових теорій з корпоративного управління;
- розширення знань про механізми та моделі корпоративного управління;
- формування цілісного уявлення про систему корпоративного управління;
- вивченні особливостей корпоративного управління в Україні.

Місце навчальної дисципліни в структурно-логічній схемі

Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з дисциплін: «Макроекономіка», «Економіка у європейській інтеграції», «Вступ до фаху. Теорія та історія управління», «Організація управління бізнесом».

Вимоги до компетентностей, знань і умінь

В результаті вивчення навчальної дисципліни у студентів мають бути сформовані такі компетентності:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері публічного управління та адміністрування та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК05. Здатність приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології.

ЗК07. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Фахові компетентності:

СК04. Здатність визначати показники сталого розвитку на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.

СК05. Здатність представляти органи публічного управління у відносинах з іншими державними органами та органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями, підприємствами, установами і організаціями незалежно від форм власності, громадянами та налагоджувати ефективні комунікації з ними.

СК07. Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, аналітичні довідки,

пропозиції, доповіді, надавати експертну оцінку нормативно-правовим актам на різних рівнях публічного управління та адміністрування.

СК08. Здатність розробляти стратегічні документи розвитку соціально-економічних систем на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.

СК09. Здатність здійснювати наукову та дослідницьку діяльність у сфері публічного управління та адміністрування.

СК14. Здатність оцінювати конкретну управлінську ситуацію, використовуючи відповідні інструменти аналізу: галузевий аналіз, аналіз ринку, PEST-аналіз, матричний аналіз, SWOT-аналіз тощо із економічним обґрунтуванням та розробкою шляхів покращення ситуацій.

Програмні результати навчання

знати:

ПРН01. Знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ та технологій прийняття управлінських рішень.

ПРН02. Розв'язувати складні задачі публічного управління та адміністрування, враховуючи вимоги законодавства, виявляти правові колізії та проблеми, розробляти проекти нормативно-правових актів для їх усунення.

уміти:

ПРН04. Використовувати сучасні статистичні методи, моделі, цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач публічного управління та адміністрування.

ПРН07. Уміти розробляти національні/регіональні програмні документи щодо розвитку публічного управління, використовуючи системний аналіз і комплексний підхід, а також методи командної роботи.

ПРН08. Уміти здійснювати ефективну комунікацію, аргументувати свою позицію, використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у сфері публічного управління та адміністрування на засадах соціальної відповідальності, правових та етичних норм.

ПРН12. Планувати і здійснювати наукові та прикладні дослідження у сфері публічного управління та адміністрування, включаючи аналіз проблематики, постановку цілей і завдань, вибір та використання теоретичних та емпіричних методів дослідження, аналіз його результатів, формулювання обґрунтованих висновків.

ПРН15. Уміти застосовувати інструментарій для оцінювання тенденцій та можливостей концепції розвитку партнерських взаємовідносин держави, громади, освіти та бізнесу.

Опанування навчальною дисципліною повинно забезпечувати необхідний рівень сформованості вмінь:

Назва рівня сформованості вміння	Зміст критерію рівня сформованості вміння
1. Репродуктивний	Вміння відтворювати знання, передбачені даною навчальною програмою
2. Алгоритмічний	Вміння використовувати знання у практичній діяльності при розв'язуванні типових ситуацій
3. Творчий	Здійснювати евристичний пошук і використовувати набуті знання для розв'язання нестандартних завдань та проблемних ситуацій

Навчальна програма складена на 4 кредити.

Форма контролю – залік.

РОЗДІЛ 2. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Організація управління корпоративним сектором»

Характеристика навчальної дисципліни							
Шифр та найменування галузі знань: 28 «Публічне управління та адміністрування»				Цикл дисциплін за навчальним планом: вибіркова навчальна дисципліна			
Код та назва спеціальності: 281 «Публічне управління та адміністрування»				Освітній ступінь: <u>бакалавр</u>			
Курс: I Семестр: II				Методи навчання: лекційні заняття, семінарські заняття, самостійна робота, ІНДЗ (творчі завдання), робота в бібліотеці, Інтернеті, захист реферативних робіт, складання схем, таблиць, презентацій, розв'язування ситуаційних завдань, проведення тренінгів тощо			
Кількість кредитів ECTS	Кількість годин	Кількість аудиторних годин	Лекції	Семінари, практичні, лабораторні	Заліки по модулях/ контрольних робіт	Самостійна робота студента (СРС)	Індивідуальна робота студента (ІР)
4	120	48	32	14	2	62	10
Кількість тижневих годин		Кількість змістових модулів (тем)		Кількість заліків по модулях/ контрольних робіт		Вид контролю	
3		9		1		залік	

РОЗДІЛ 3. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

- Тема 1. Корпоративне управління як фактор розвитку економіки.
- Тема 2. Концепції та моделі управління корпоративним сектором.
- Тема 3. Інституціональні засади управління корпоративним сектором.
- Тема 4. Організаційні елементи управління корпоративним сектором.
- Тема 5. Механізми управління корпоративним сектором.
- Тема 6. Інформаційна система корпорації.
- Тема 7. Корпоративна соціальна відповідальність.
- Тема 8. Злиття і поглинання як форма управління корпоративним сектором.
- Тема 9. Ефективність та якість управління корпоративним сектором.

РОЗДІЛ 4. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Корпоративне управління як фактор розвитку економіки.

Корпоративна діяльність та розвиток корпоративних об'єднань. Етапи становлення корпоративної діяльності. Основні види господарських товариств, що існують в Україні. Корпоративні відносини та корпоративні інтереси. Учасники корпоративних відносин.

Суб'єкти корпоративних відносин. Особливості внутрішніх і зовнішніх корпоративних відносин. Наглядова рада і виконавчий орган.

Формування системи корпоративного управління: сутність, цілі, завдання, принципи. Основні проблеми корпоративного управління.

Міжгалузеві особливості системи корпоративного управління.

Тема 2. Концепції та моделі управління корпоративним сектором.

Концепції управління акціонерними товариствами. Сутність організаційної моделі системи корпоративного управління. Учасники процесу корпоративного управління. Поняття моделі корпоративного управління та їх види. Основні моделі корпоративного управління.

Переваги і недоліки моделей корпоративного управління. Порівняльний аналіз моделей корпоративного управління. Формування української моделі корпоративного управління. Основні ознаки формування української моделі корпоративного управління.

Дуалістичний принцип формування української моделі корпоративного управління. Основні чинники, які гальмують розвиток принципів корпоративного управління в Україні.

Тема 3. Інституціональні засади управління корпоративним сектором.

Законодавче забезпечення корпоративного управління в Україні. Нормативно-правова база функціонування корпорацій та забезпечення корпоративного управління. Міжнародні стандарти корпоративного управління та національні кодекси корпоративної поведінки.

Структура стандартів корпоративного управління. Кодекси корпоративного управління. Організаційні структури управління акціонерними товариствами. Система управління корпораціями в Україні.

Тема 4. Організаційні елементи управління корпоративним сектором.

Структура корпоративного управління. Типова структура корпоративного управління.

Основні принципи побудови структури корпоративного управління. Загальні збори акціонерів: компетенції та порядок проведення. Основні групи питань, які відносяться до

компетенції загальних зборів акціонерів. Організація роботи наглядової ради корпорації. Функції наглядової ради корпорації.

Виконавчі органи корпорації, їх види та компетенції. Корпоративний секретар та його функції в системі корпоративного управління.

Тема 5. Механізми управління корпоративним сектором.

Побудова системи внутрішньо-корпоративного управління. Винагороди і дивіденди. Суть дивідендної політики підприємства.

Корпоративний контроль. Об'єкти корпоративного контролю. Органи управління корпорації, що здійснюють внутрішній контроль.

Компетенції наглядової ради корпорації стосовно здійснення внутрішнього контролю. Основні дії ревізійної комісії в контексті корпоративного контролю. Корпоративний контроль і корпоративна етика. Характеристика трьох рівнів корпоративної культури.

Основні елементи корпоративної культури. Суть корпоративної етики.

Тема 6. Інформаційна система корпорації.

Поняття та принципи розкриття інформації. Базові складові процесу розкриття інформації в корпорації. Основні принципи розкриття інформації про діяльність корпорації. Корпоративні комунікації.

Вітчизняна та зарубіжна практика розкриття інформації і основні напрямки її поширення.

Сутність внутрішніх корпоративних комунікацій та її мета. Основні завдання внутрішніх комунікацій в корпорації. Інструменти внутрішніх комунікацій корпорації.

Тема 7. Корпоративна соціальна відповідальність.

Сутність та складові елементи корпоративної соціальної відповідальності, рівні її впровадження. Рівні корпоративної соціальної відповідальності у вітчизняних корпораціях.

Ключові напрямки впровадження соціальної відповідальності.

Напрями взаємодії корпорації з групами зацікавлених сторін в рамках реалізації політики корпоративної соціальної відповідальності.

Принципи корпоративної соціальної відповідальності та критерії її дотримання в корпорації. Показники оцінки корпоративної соціальної відповідальності.

Тема 8. Злиття і поглинання як форма управління корпоративним сектором.

Види і мотиви злиття та поглинання. Характеристика основних видів злиття та поглинання. Ринок злиття і поглинання. Сутність внутрішніх мотивів компаній до здійснення операцій злиття і поглинання.

Особливості злиття і поглинання на світовому ринку і відмінність від вітчизняних.

Основні передумови успіху процесу злиття і поглинання. Негативні наслідки злиття і поглинання. Суть корпоративних прав у процесі злиття і поглинання.

Світові тенденції корпоративного злиття і поглинання. Корпоративне право: злиття і поглинання.

Нормативно-правові акти, які регламентують корпоративні права та регулюють процеси злиття і поглинання в Україні.

Тема 9. Ефективність та якість управління корпоративним сектором.

Стандарти корпоративного управління та критерії його ефективності. Основні переваги корпорації від впровадження стандартів корпоративного управління. Управління ефективністю корпорації.

Основні ознаки ефективності корпоративного управління та фактори, що впливають на нього. Методики оцінки ефективності корпоративного управління.

Основні принципи оцінювання корпоративного управління. Критерії якості корпоративного управління. Характерні ознаки якості корпоративного управління.

РОЗДІЛ 5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основні джерела:

1. Арабова Н. Корпоративний секретар у зарубіжних компаніях [Електронний ресурс] / Н. Арабова, М. Грачова // Україна фінансова: інформаційно-аналітичний портал Українського агентства фінансового розвитку. – Режим доступу: http://www.ufin.com.ua/analit_mat/sdu/081.htm.
2. Балабанова Л.В. Управління персоналом: Підручник / Л.В. Балабанова, О.В. Сардак. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 468 с.
3. Баюра Д. Корпоративна соціальна відповідальність у системі корпоративного управління / Д. Баюра // Україна: аспекти праці. – 2009. – № 1. – С. 21-25.
4. Божкова В.В. Соціально відповідальний бізнес як один із напрямків поліпшення іміджу вітчизняних суб'єктів господарювання [Текст] / В.В. Божкова, Л.Ю. Сагер // Механізм регулювання економіки. – 2010. – № 1. – С. 145 – 153.
5. Бондар І. До питання компетенції загальних зборів акціонерного товариства в українському законодавстві [Електронний ресурс] / І. Бондар // Юридичний журнал. – 2012. – № 1. – Режим доступу: <http://justinian.com.ua/article.php?id=3803>.
6. Бутко М. Генезис соціальної відповідальності бізнесу та її становлення в Україні / М.Бутко, М.Мурашко // Економіка України. 2010. – № 7. – С. 74-85
7. Вовк С. Стратегії ТНК: злиття і поглинання / С.Вовк// Журнал європейської економіки. Видання ТНЕУ. – 2013. – Т.12 (№1). – С. 28-41.
8. Воробей В. Соціальна звітність: стан та перспективи / В. Воробей // Матеріали Зборів мережі Глобального Договору ООН (16 грудня 2009 р., м. Київ). – К.: 2009. – 11 с. Режим доступу: www.svb.org.ua.
9. Гальчак Х.Р. Соціальна відповідальність бізнесу в ринкових умовах господарювання / Х.Р. Гальчак // Вісн. Нац. ун-ту «Львівська політехніка». – 2011. – №698. – С. 140–146.
10. Гордєєва Т.А. Злиття та поглинання як інструменти антикризового управління / Т.А.Гордєєва// Вісник Хмельницького національного університету. – 2010. – №1. – Т. 1. – С. 20 – 23.
11. Гриньова В.М. Організаційно-економічні основи формування системи корпоративного управління в Україні / В.М. Гриньова, О.Є. Попов. – Х.: Вид. ХДЕУ, 2003. – 324 с.
12. Дейнека Ю.П. Злиття та поглинання: українські реалії / Ю.П. Дейнека // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». – 2007. – №594. – С. 68-74.
13. Денисюк О. В., Мозгова Л.О. Оцінка якості корпоративного управління: конспект лекцій для студентів спеціальності 8.03050901 “Облік і аудит” денної форми навчання / О. В. Денисюк, Л. О. Мозгова. – Харків: Вид. ХНЕУ, 2012. – 84 с
14. Довгань Л.Є. Корпоративне управління: Навчальний посібник / Л.Є. Довгань, В.В. Пастухова, Л. М. Савчук. – К.: Кондор, 2007. – 179 с.
15. Євтушенко В. А. Оцінка корпоративної соціальної відповідальності: методи, об'єкти, показники / В. А. Євтушенко // Вісник НТУ «ХП». – 2013 – №46(1019) – С. 55.
16. Ігнат'єва І.А. Корпоративне управління: Підручник / І.А. Ігнат'єва, О.І. Гарафонова. – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 600 с.
17. Карпенко Г.В. Нормативно-правове забезпечення корпоративного управління: проблеми залучення інвестицій на вітчизняні підприємства / Г.В.Карпенко, А.П.Данькевич. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://firearticles.com>
18. Концепція Національної стратегії соціальної відповідальності бізнесу в Україні (проект) [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.uspp.org.ua/media/%20КСВ+ 1.doc>

19. Корпоративне управління в Україні: теоретико-методологічні аспекти / [О.М. Сохацька, Н.П. Гарнавська, А.М. Тибінь та ін.]. – Тернопіль: Економічна думка, 2007. – 359 с.
20. Леонов Д. Індекс корпоративного управління в Україні: методологічні засади обчислення / Д. Леонов, М. Бурмака, М. Юрса // Ринок цінних паперів України. – 2007. – № 7-8. – С. 73-86.
21. Мазурик О. В. Соціальний аудит в системі соціального управління / О. В. Мазурик, Т. В. Єрескова // Методологія, теорія та практика соціологічного аналізу сучасного суспільства. – 2008. – С. 230-233.
22. Малик І.П. Соціальна відповідальність корпорацій в Україні / І.П. Малик // Економічний вісник НТУУ «КПІ». – 2008. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Evkpi/2008/6MO/30.pdf
23. Мальська М.П. Корпоративне управління: теорія та практика: Підручник / М.П. Мальська, Н.Л. Мандюк, Ю.С. Занько. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 360 с.
24. Москвін С. Індикатори корпоративного управління [Електронний ресурс] / Сергій Москвін // Газета «Цінні папери України». – Режим доступу: <http://www.corporation.org.ua>.
25. Мостенська Т.Л. Корпоративне управління: Навчальний посібник / Т.Л. Мостенська, В.О. Новак, М.Г. Луцький, Ю.Г. Симоненко. – К.: Каравела, 2008. – 384 с.
26. Пуртов В. Ф. Корпоративне управління: Підручник / В. Ф. Пуртов, В. П. Третяк, М. М. Кудінова. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2011. – 364 с.
27. Редькін О.С. Сучасні стратегії та технології корпоративного управління: Монографія / О.С. Редькін, В. Реген, Н.А. Хрущ. – Одеса: Евен, 2004. – 216 с.
28. Сазонець І.Л. Корпоративне управління: світовий досвід та механізми залучення інвестицій: Навч. пос. / І.Л. Сазонець. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 304 с.
29. Сірко А. Корпоративна власність у транзитивній економіці / А.Сірко // Економіка України. – 2003. – №. -2. – С.57 – 64.
30. Сірош М. В. Перспективи підвищення ефективності корпоративного сектора економіки та корпоративного управління / Сірош М. В. - Львів. : ЛБК НБУ, 2010. – 136 с.
31. Соціальна відповідальність бізнесу: розуміння та впровадження [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.un.org.ua/files/Concept_Paper.pdf.
32. Соціально відповідальність: теорія і практика розвитку: монографія/ [А.М.Колот, О.А. Грیشнова та ін.]; за наук. ред.. д-ра екон. наук, проф. А. М. Колота. – К.: КНЕУ, 2011. – 504 с.
33. Сталий розвиток та корпоративна соціальна відповідальність [Електронний ресурс]: за даними Українського інституту інформаційних технологій в освіті (УПЕО) при НТУУ “КПІ”. Концепція сталого розвитку та визначення соціальної відповідальності. – Режим доступу : <http://moodle.udec.ntu-kpi.kiev.ua/moodle/mod/resource/view.php?id=4402>
34. Супрун Н.А. Корпоративна соціальна відповідальність як чинник сталого розвитку// Економіка і прогнозування. – 2009. – С. 61-74.
35. Тихомирова Є. Корпоративні комунікації: посібник для студ. вищ. навч. закл. / Є. Тихомирова. – Луцьк: ФОП Захарчук В.М., 2013. – 216 с.
36. Тюленєва Ю.В. Нормативно-правова база регулювання процесів злиття та поглинання підприємств в Україні / Ю.В.Тюленєва // Бізнес-інформ. – 2013. – №9. – С. 49-54.
37. Ховрак І.В. Ефективність функціонування корпоративного сектору національної економіки: Монографія / І.В. Ховрак, Т.В. Семко. – Кременчук: ТОВ «Кременчуцька міська друкарня», 2013. – 276 с.
38. Черних О.В. Соціальний звіт як інструмент управління соціальною відповідальністю компанії / О.В. Черних // Сталий розвиток економіки. – 2011. – № 2 (5). – С. 203-205.

39. Шкільняк М.М. Акціонування як спосіб приватизації майна державних підприємств [Текст] / М. М. Шкільняк. - Тернопіль : Економічна думка, 1998. - 42 с. - ISBN 966-7411-01-X
40. Шкільняк М.М. Трансформація відносин власності у перехідній економіці України (на прикладі промисловості) / М. М. Шкільняк, Я. С. Ларіна. - К. : ВЦ "Академія", 2002. - 215 с. - Бібліогр.: с. 206-213. - укр.
41. Шкільняк М.М. Економічні основи формування системи управління державною власністю : монографія / М. М. Шкільняк. - Т. : Підруч. і посіб., 2008. - 176 с. - Бібліогр.: с. 168-173. - укр.
42. Шкільняк М.М. Корпоративне управління : навч. посіб. / М. М. Шкільняк; Терноп. нац. екон. ун-т. - Тернопіль : Крок, 2014. - 293 с. - Бібліогр.: с. 286-288 - укр.
43. Шкодін Я.В. Основні тенденції формування та розвитку моделі корпоративного управління в Україні / Я.В.Шкодін. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://firearticles.com>
44. Штерн Г.Ю. Корпоративне управління: Навч. посібник для студентів спеціальності 8.050201 «Менеджмент організацій» / Г.Ю.Штерн. – Харків: ХНАМГ, 2009. – 278 с.
45. Юзик Л.О. Підходи щодо оцінки впливу КСВ на показники діяльності підприємства / Л.О.Юзик. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vdnuet/econ/2010_3/Yuzik.pdf
46. Юркевич Ю.М. Правове регулювання злиття юридичних осіб / Ю.М. Юркевич // Науковий вісник; Львівський державний університет внутрішніх справ. – Вип. 2. – 2008. – С. 1 - 9.

Ресурси інтернету:

1. <http://www.rada.gov.ua> - Верховна Рада України.
2. <http://www.kmu.gov.ua/> - веб-сайт Кабінету Міністрів України.
3. <http://www.minfin.gov.ua> - Міністерство фінансів України.
4. <http://www.ukrstat.gov.ua> - Державна служба статистики України.
5. <http://www.dkrs.gov.ua/kru/uk/index> - веб-сайт Державної аудиторської служби України.
6. <http://sfs.gov.ua/> - веб-сайт Державної фіскальної служби України.
7. <http://www.liga.net> - Ліга Бізнес Інформ
8. <http://www.nau.kiev.ua> - Нормативні акти України
9. <http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/res/resour.php> – Бібліотеки в Україні.
10. <http://www.nbu.gov.ua>. – Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського
11. <http://www.nbu.gov.ua/portal/libukr.html> – Бібліотеки та науково-інформаційні центри України
12. <http://www.library.lviv.ua/> – Львівська національна наукова бібліотека України ім. В. Стефаника
13. <http://uk.wikipedia.org> – вільна енциклопедія
14. <http://www.svb.org.ua> – Концепція Національної Стратегії Соціальної Відповідальності Бізнесу

**РОЗДІЛ 6. ГРАФІК РОЗПОДІЛУ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ ЗА
ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ**

№ розділу, теми (змістові модулі)	Назва розділу, теми (змістового модуля)	Кількість годин за ОПП			Розподіл аудиторних годин		
		всього	у тому числі		лекції	Семінари	заліки по модулях
			аудиторні	СРС			
ЗАЛІКОВИЙ МОДУЛЬ							
Тема 1	Корпоративне управління як фактор розвитку економіки.	<i>11</i>	<i>3</i>	<i>8</i>	<i>2</i>	<i>1</i>	
Тема 2	Концепції та моделі управління корпоративним сектором.	<i>11</i>	<i>3</i>	<i>8</i>	<i>2</i>	<i>1</i>	
Тема 3	Інституціональні засади управління корпоративним сектором.	<i>13</i>	<i>5</i>	<i>8</i>	<i>4</i>	<i>1</i>	
Тема 4	Організаційні елементи управління корпоративним сектором.	<i>13</i>	<i>5</i>	<i>8</i>	<i>4</i>	<i>1</i>	
Тема 5	Механізми управління корпоративним сектором.	<i>14</i>	<i>6</i>	<i>8</i>	<i>4</i>	<i>2</i>	
Тема 6	Інформаційна система корпорації.	<i>14</i>	<i>6</i>	<i>8</i>	<i>4</i>	<i>2</i>	
Тема 7	Корпоративна соціальна відповідальність.	<i>14</i>	<i>6</i>	<i>8</i>	<i>4</i>	<i>2</i>	
Тема 8	Злиття і поглинання як форма управління корпоративним сектором.	<i>14</i>	<i>6</i>	<i>8</i>	<i>4</i>	<i>2</i>	
Тема 9	Ефективність та якість управління корпоративним сектором.	<i>14</i>	<i>6</i>	<i>8</i>	<i>4</i>	<i>2</i>	
	Заліковий модуль	<i>2</i>	<i>2</i>				<i>2</i>
Разом годин		120	48	62/10	32	14	2

РОЗДІЛ 7. КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН АУДИТОРНИХ ЗАНЯТЬ

7.1 Календарно-тематичний план лекційних занять

№ заняття	Тема лекційного заняття	Кількість годин
1	2	3
ЗАЛІКОВИЙ МОДУЛЬ		
1.	<p><i>Лекційне заняття №1.</i> Тема 1. Корпоративне управління як фактор розвитку економіки. Корпоративна діяльність та розвиток корпоративних об'єднань. Етапи становлення корпоративної діяльності. Основні види господарських товариств, що існують в Україні. Суб'єкти корпоративних відносин. Особливості внутрішніх і зовнішніх корпоративних відносин. Формування системи корпоративного управління: сутність, цілі, завдання, принципи.</p>	2
2.	<p><i>Лекційне заняття №2.</i> Тема 2. Концепції та моделі управління корпоративним сектором. Концепції управління акціонерними товариствами. Сутність організаційної моделі системи корпоративного управління. Переваги і недоліки моделей корпоративного управління. Порівняльний аналіз моделей корпоративного управління. Формування української моделі корпоративного управління. Дуалістичний принцип формування української моделі корпоративного управління.</p>	2
3.	<p><i>Лекційне заняття №3.</i> Тема 3. Інституціональні засади управління корпоративним сектором. Законодавче забезпечення корпоративного управління в Україні. Нормативно-правова база функціонування корпорацій та забезпечення корпоративного управління. Міжнародні стандарти корпоративного управління та національні кодекси корпоративної поведінки.</p>	2
4.	<p><i>Лекційне заняття №4.</i> Тема 3. Інституціональні засади управління корпоративним сектором. Структура стандартів корпоративного управління. Кодекси корпоративного управління. Організаційні структури управління акціонерними товариствами. Система управління корпораціями в Україні.</p>	2
5.	<p><i>Лекційне заняття №5.</i> Тема 4. Організаційні елементи управління корпоративним сектором. Структура корпоративного управління. Типова структура корпоративного управління. Основні принципи побудови структури корпоративного управління. Загальні збори акціонерів: компетенції та порядок проведення. Основні групи питань, які відносяться до компетенції загальних зборів акціонерів.</p>	2

6.	<p><i>Лекційне заняття №6.</i> Тема 4. Організаційні елементи управління корпоративним сектором. Організація роботи наглядової ради корпорації. Функції наглядової ради корпорації. Виконавчі органи корпорації, їх види та компетенції. Корпоративний секретар та його функції в системі корпоративного управління.</p>	2
7.	<p><i>Лекційне заняття №7.</i> Тема 5. Механізми управління корпоративним сектором. Побудова системи внутрішньо-корпоративного управління. Винагороди і дивіденди. Суть дивідендної політики підприємства. Корпоративний контроль. Об'єкти корпоративного контролю. Органи управління корпорації, що здійснюють внутрішній контроль.</p>	2
8.	<p><i>Лекційне заняття №8.</i> Тема 5. Механізми управління корпоративним сектором. Компетенції наглядової ради корпорації стосовно здійснення внутрішнього контролю. Основні дії ревізійної комісії в контексті корпоративного контролю. Корпоративний контроль і корпоративна етика. Характеристика трьох рівнів корпоративної культури. Основні елементи корпоративної культури. Суть корпоративної етики.</p>	2
9.	<p><i>Лекційне заняття №9.</i> Тема 6. Інформаційна система корпорації. Поняття та принципи розкриття інформації. Базові складові процесу розкриття інформації в корпорації. Основні принципи розкриття інформації про діяльність корпорації. Корпоративні комунікації.</p>	2
10.	<p><i>Лекційне заняття №10.</i> Тема 6. Інформаційна система корпорації. Вітчизняна та зарубіжна практика розкриття інформації і основні напрямки її поширення. Сутність внутрішніх корпоративних комунікацій та її мета. Основні завдання внутрішніх комунікацій в корпорації. Інструменти внутрішніх комунікацій корпорації.</p>	2
11.	<p><i>Лекційне заняття №11.</i> Тема 7. Корпоративна соціальна відповідальність. Сутність та складові елементи корпоративної соціальної відповідальності, рівні її впровадження. Рівні корпоративної соціальної відповідальності у вітчизняних корпораціях. Ключові напрямки впровадження соціальної відповідальності.</p>	2
12.	<p><i>Лекційне заняття №12.</i> Тема 7. Корпоративна соціальна відповідальність. Напрями взаємодії корпорації з групами зацікавлених сторін в рамках реалізації політики корпоративної соціальної відповідальності. Принципи корпоративної соціальної відповідальності та критерії її дотримання в корпорації. Показники оцінки корпоративної соціальної відповідальності.</p>	2

13.	<p><i>Лекційне заняття №13.</i> Тема 8. Злиття і поглинання як форма управління корпоративним сектором. Види і мотиви злиття та поглинання. Характеристика основних видів злиття та поглинання. Ринок злиття і поглинання. Сутність внутрішніх мотивів компаній до здійснення операцій злиття і поглинання. Особливості злиття і поглинання на світовому ринку і відмінність від вітчизняних.</p>	2
14.	<p><i>Лекційне заняття №14.</i> Тема 8. Злиття і поглинання як форма управління корпоративним сектором. Основні передумови успіху процесу злиття і поглинання. Негативні наслідки злиття і поглинання. Суть корпоративних прав у процесі злиття і поглинання. Світові тенденції корпоративного злиття і поглинання. Корпоративне право: злиття і поглинання.</p>	2
15.	<p><i>Лекційне заняття №15.</i> Тема 9. Ефективність та якість управління корпоративним сектором. Стандарти корпоративного управління та критерії його ефективності. Основні переваги корпорації від впровадження стандартів корпоративного управління. Управління ефективністю корпорації.</p>	2
16.	<p><i>Лекційне заняття №16.</i> Тема 9. Ефективність та якість управління корпоративним сектором. Основні ознаки ефективності корпоративного управління та фактори, що впливають на нього. Методики оцінки ефективності корпоративного управління. Основні принципи оцінювання корпоративного управління. Критерії якості корпоративного управління. Характерні ознаки якості корпоративного управління.</p>	2
Разом		32

7.2 Календарно-тематичний план семінарських занять

№ заняття	Тема семінарського заняття.	Кількість годин
1	2	3
1.	<i>Семінарське заняття №1.</i> Тема 1. Корпоративне управління як фактор розвитку економіки. Тема 2. Концепції та моделі управління корпоративним сектором.	2
2.	<i>Семінарське заняття №2</i> Тема 3. Інституціональні засади управління корпоративним сектором. Тема 4. Організаційні елементи управління корпоративним сектором.	2
3.	<i>Семінарське заняття №3</i> Тема 5. Механізми управління корпоративним сектором.	2
4.	<i>Семінарське заняття №4</i> Тема 6. Інформаційна система корпорації.	2
5.	<i>Семінарське заняття №5</i> Тема 7. Корпоративна соціальна відповідальність.	2
6.	<i>Семінарське заняття №6</i> Тема 8. Злиття і поглинання як форма управління корпоративним сектором.	2
7.	<i>Семінарське заняття №7</i> Тема 9. Ефективність та якість управління корпоративним сектором.	2
8.	<i>Заліковий модуль</i>	2
<i>Разом</i>		16

7.3 Графік консультацій

№ з/п	Назва розділу, теми, зміст консультації	Кількість годин
1.	Консультації щодо організації та виконання самостійної роботи студентів	2
2.	Консультації щодо підготовки до семінарських занять та опрацюванню рекомендованої літератур	2
3.	Консультації щодо організації та виконання індивідуальної роботи студентів	2
<i>Разом годин</i>		6

РОЗДІЛ 8. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

1. Сутність поняття «управління корпоративним сектором».
2. Поняття акції і її основні властивості.
3. Корпоративний сектор, як основа сучасної економіки України.
4. Корпоративні відносини та корпоративні інтереси.
5. Порядок створення, збільшення і зменшення статутного капіталу.

6. Принципи сучасного корпоративного управління.
7. Учасники процесу корпоративного управління.
8. Основні майнові права акціонерів.
9. Типи акціонерних товариств, їх спільні та відмінні риси.
10. Доцільність концентрації капіталу у вигляді придбання контрольного пакета акцій одного акціонерного товариства.
11. Основні завдання органів корпоративного управління.
12. Періодичність скликання загальних зборів, спільні та відмінні риси чергових і позачергових загальних зборів акціонерного товариства.
13. Переваги та недоліки акціонерної форми організації підприємства.
14. Право скликання загальних зборів акціонерів. Зміни до порядку денного загальних зборів.
15. Шляхи та порядок створення сучасного акціонерного товариства.
16. Процедура голосування на загальних зборах акціонерів.
17. Поняття моделі корпоративного управління та їх види.
18. Англо-американська модель корпоративного управління.
19. Формування української моделі корпоративного управління.
20. Порядок внесення та прийняття змін і доповнень до статуту.
21. Німецька модель корпоративного управління.
22. Вертикальна та горизонтальна підпорядкованість і взаємодія виборних органів акціонерного товариства.
23. Японська модель корпоративного управління.
24. Особливості українського корпоративного управління.
25. Міжнародні стандарти корпоративного управління та їх структура.
26. Доцільність випуску привілейованих та простих акцій, їх оптимальні співвідношення.
27. Корпоративний контроль.
28. Корпоративна культура, як важливий сучасний чинник ефективного корпоративного управління підприємствами.
29. Наглядова рада акціонерного товариства, необхідність її створення.
30. Корпоративний секретар та його функції в системі корпоративного управління.
31. Порівняльна характеристика прав власників простих і привілейованих акцій.
32. Компетенція і порядок проведення загальних зборів акціонерів.
33. Суб'єкти корпоративного управління.
34. Підстави та порядок ліквідації акціонерного товариства.
35. Практична реалізація прав та управління акціонерним товариством.
36. Методики оцінки ефективності корпоративного управління.
37. Сутність та складові елементи корпоративної соціальної відповідальності.
38. Корпоративний сектор держави та його структура.
39. Система органів державного регулювання корпоративного сектору в Україні.
40. Механізм управління державними корпоративними правами.
41. Особливості реалізації державою права на участь в управлінні акціонерним товариством.
42. Реорганізація акціонерного товариства, процедура її проведення та види.

РОЗДІЛ 9. МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ

Семестровий залік не передбачає написання підсумкової контрольної роботи. Остаточною оцінкою з дисципліни за семестр є підсумкова семестрова оцінка, що складається з балів поточного контролю. Поточний контроль має на меті оцінити роботу студентів за всіма видами аудиторної роботи (лекції, семінарські заняття) та відображає поточні навчальні досягнення студентів в освоєнні програмного матеріалу дисципліни. Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Його

інструментами є опитування, виступи на семінарських заняттях, дискусії, обговорення і поточне експрес-тестування.

Оцінювання (визначення рейтингу) навчальної діяльності студентів

Поточний контроль
Практичні роботи/семінарські заняття
<i>100 балів</i>

Підсумкова оцінка за змістовий модуль оцінюється за розрахунком:

$$\overline{ПО} = \frac{O_1 + O_2 + \dots + O_n}{n} \times 20$$

де O_1, O_2, \dots – оцінки за знання на поточних практичних роботах/семінарських заняттях та результати поточних тематичних тестувань;

n – кількість практичних робіт/семінарських занять.

РОЗДІЛ 10. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Методичне забезпечення та наукове забезпечення кредитно-модульної системи організації навчального процесу з навчальної дисципліни «Організація управління корпоративним сектором» включає:

- Стандарти освіти (Освітньо-наукова програма);
- Навчальні та робочі навчальні плани;
- Програму навчальної дисципліни;
- Робочу програму навчальної дисципліни (денна форма навчання);
- Семестровий план;
- Навчально-методичні матеріали для проведення лекцій. Конспект лекцій з навчальної дисципліни;
- Плани семінарських занять і методичні рекомендації щодо їх проведення з навчальної дисципліни (денна форма навчання);
- Завдання для самостійної роботи студента і методичні рекомендації щодо їх виконання з навчальної дисципліни (денна форма навчання);
- Завдання для індивідуальної роботи студента (індивідуальні навчально-дослідні завдання) і методичні рекомендації щодо їх виконання з навчальної дисципліни (денна форма навчання);
- Засоби діагностики знань та умінь студентів;
- Завдання для модульного та підсумкового контролю знань;
- Методичні, мультимедійні, опорні матеріали для лекційних, семінарських занять;
- Рекомендована література на поточний навчальний рік;
- Законодавчі та інструктивно-методичні матеріали, альбоми схем, бланковий матеріал.

РОЗДІЛ 11. МЕТОДИКИ АКТИВІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ

Методи активізації процесу навчання	Практичне застосування навчальних технологій
<i>Проблемні лекції</i>	
<p>Проблемні лекції направлені на розвиток логічного мислення студентів, коло питань теми обмежується двома-трьома ключовими моментами, використовується досвід зарубіжних навчальних закладів.</p>	<p>Тема 1. Корпоративне управління як фактор розвитку економіки. <u>Проблемні питання:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Що означає корпоративне управління в широкому розумінні цього слова? 2. Перелічіть суб'єкти корпоративного управління? 3. Визначте загальні цілі корпоративного управління?
<i>Мозкові атаки</i>	
<p>Мозкові атаки – метод розв'язання невідкладних завдань, ступінь якого полягає в тому, щоб висловити якомога більшу кількість ідей за дуже обмежений проміжок часу, обговорити і здійснити їх селекцію.</p>	<p>Тема 2. Концепції та моделі управління корпоративним сектором.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назвіть основні елементи, що характеризують моделі корпоративного управління? 2. Дайте характеристику основним учасникам національної моделі корпоративних відносин? 3. Наведіть схему Української моделі корпоративного управління. Які характерні риси їй притаманні?
<i>Робота в малих групах</i>	
<p>Робота в малих групах дає змогу структурувати практично-семінарські заняття за формою і змістом, створює можливості для участі кожного студента в роботі за темою заняття, забезпечує формування особистісних якостей та досвіду спілкування.</p>	<p>Тема 8. Злиття і поглинання як форма управління корпоративним сектором. Особливості злиття і поглинання на світовому ринку і відмінність від вітчизняних.</p>

РОЗДІЛ 12. РЕСУРСИ МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

Ресурси мережі Інтернет	Ресурси мережі Факультету з навчальної дисципліни
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Сервер Верховної Ради України: http://www.rada.gov.ua/ ▪ Міністерство фінансів України http://www.minfin.gov.ua/ ▪ Рахункова палата України http://www.ac-rada.gov.ua/ ▪ http://www.library.lviv.ua/ – Львівська національна наукова бібліотека України ім. В. Стефаника ▪ http://uk.wikipedia.org – вільна енциклопедія ▪ http://www.svb.org.ua – Концепція Національної Стратегії Соціальної Відповідальності Бізнесу 	<p>Програма навчальної дисципліни;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Робоча програма навчальної дисципліни для денної форми навчання; ▪ Навчально-методичні матеріали для проведення лекцій. Конспект лекцій з навчальної дисципліни; ▪ Плани семінарських занять і методичні рекомендації щодо їх проведення з навчальної дисципліни для денної форми навчання; ▪ Завдання для самостійної роботи студента і методичні рекомендації щодо їх виконання з навчальної дисципліни для денної форми навчання; ▪ Завдання для індивідуальної роботи студента

